

Divorț și separare legală

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters) Slovenia

1 Care sunt condițiile pentru obținerea divorțului?

Dreptul sloven recunoaște:

1. divorțul pe baza unui acord între soți,
2. divorțul pe baza unei acord semnat în fața unui notar public și
3. divorțul pe baza unei propuneri (procedură nelitigioasă).

(a) În caz de divorț pe baza unui acord între soți, instanța acordă divorțul în temeiul articolului 96 din Codul familiei (*Družinski zakonik*) cu condiția ca soții să fi ajuns la o înțelegere cu privire la îngrijirea, educarea și întreținerea copiilor pe care aceștia îi au împreună și la menținerea legăturilor personale ale copiilor cu părinții, în conformitate cu dispozițiile Codului familiei și să fi depus, sub forma unui act notarial executoriu, un acord cu privire la împărțirea bunurilor comune, prin care să se stabilească care dintre părți rămâne sau urmează să devină locatarul locuinței, precum și cu privire la întreținerea soțului care nu are niciun mijloc de subzistență și nu este încadrat în muncă din motive care nu țin de voința proprie.

Înainte ca instanța să pronunțe divorțul, aceasta trebuie să stabilească dacă acordul între soți asigură îngrijirea, educarea și întreținerea copiilor pe care aceștia îi au împreună și menținerea legăturilor personale ale copiilor cu părinții, în conformitate cu interesele copiilor. În cazul în care instanța stabilește că acordul între soți nu este în interesul copiilor, aceasta respinge propunerea de desfacere a căsătoriei de comun acord.

b) În cazul soților care nu au copii împreună asupra cărora își exercită răspunderea părintească, care doresc să divorțeze și care ajung la un acord cu privire la împărțirea bunurilor comune pentru a stabili care dintre părți rămâne sau urmează să devină locatarul locuinței în care trăiesc, precum și cu privire la întreținerea soțului care nu are niciun mijloc de subzistență și nu este încadrat în muncă din motive care nu țin de voința proprie, soții solicită unui notar public să întocmească un act notarial care să reflecte acordul acestora asupra desfacerii căsătoriei. Căsătoria încetează în momentul semnării actului notarial. Actul constituie temeiul juridic pentru înscrierea divorțului în registrul de stare civilă. Notarul transmite actul către organul administrativ, care înscrie divorțul în registrul de stare civilă în termen de opt zile de la semnarea acordului în fața notarului public. (articolul 97 din Codul familiei)

c) În cazul în care o căsătorie a devenit „de nesuportat”, indiferent de motiv, oricare dintre soți poate solicita divorțul. Atunci când instanța desface o căsătorie pe baza alineatului precedent, instanța este cea care decide și cu privire la îngrijirea, educarea și întreținerea copiilor pe care soții îi au împreună și asupra menținerii legăturilor personale ale acestora cu părinții, în conformitate cu dispozițiile Codului. Înainte de a se pronunța în temeiul alineatului precedent, instanța trebuie să stabilească modul în care trebuie procedat pentru a respecta interesele copilului. (articolul 98 din Codul familiei)

Înainte de introducerea unei acțiuni de divorț sau a unei propuneri de divorț pe baza unui acord, soții participă la ședințe de consiliere prealabilă organizate la un centru de asistență socială (*center za socialno delo*), cu excepția cazului în care:

- nu au copii împreună asupra cărora își exercită răspunderea părintească;

- unul dintre soți este lipsit de discernământ;
- nu se cunoaște reședința sau locul în care se află unul dintre soți;
- unul dintre soți, sau ambii soți, locuiește (locuiesc) în străinătate.

Scopul participării la ședințe de consiliere prealabilă este acela de a ajuta soții să stabilească dacă relația dintre ei s-a deteriorat în așa măsură încât cel puțin pentru unul dintre soți căsătoria a devenit „de nesuportat”, sau dacă există posibilitatea salvării mariajului. La ședințele de consiliere prealabilă participă soții în persoană, nefiind permisă prezența reprezentanților acestora. (articolul 200 din Codul familiei)

2 Care sunt motivele de divorț?

Codul familiei recunoaște un singur motiv pentru divorț: faptul că mariajul a devenit „de nesuportat”. Acest lucru înseamnă că mariajul sa destrămat complet și în mod iremediabil, astfel încât nu mai poate fi salvat. O căsătorie este considerată a fi „de nesuportat” numai în momentul în care relațiile dintre soți s-au deteriorat nu numai temporar, ci complet și iremediabil, din motive serioase. Încadrarea unei căsătorii la categoria „de nesuportat” se evaluează în conformitate cu situația de la momentul audierii, ținând cont de toate împrejurările care au condus la situația actuală. Instanța stabilește încadrarea unei căsătorii la categoria „de nesuportat” și în cazul în care soțul pârât este de acord să divorțeze.

O căsătorie poate fi desfăcută la cererea unuia dintre soți; în acest caz, nu există cerința ca mariajul să fi devenit „de nesuportat” pentru ambii parteneri.

Problema culpei care a determinat ca mariajul să devină „de nesuportat” nu este adusă în discuție și nici stabilită de către instanță în cadrul procedurii. Prin urmare, o căsătorie poate fi desfăcută și la cererea soțului responsabil pentru faptul că mariajul a devenit „de nesuportat”.

3 Care sunt efectele juridice ale unui divorț în ceea ce privește:

Consecințele juridice ale unui divorț sunt detaliate mai jos:

3.1 relațiile personale dintre soți (de exemplu numele de familie)

Un soț care își schimbă numele de familie după căsătorie poate, în termen de un an de la data la care rămâne definitivă hotărârea judecătorească de divorț sau hotărârea de încetare a căsătoriei, sau în termen de un an de la semnarea actului notarial sau a altui document echivalent de divorț de comun acord, să depună o declarație la autoritatea competentă în care să își exprime dorința de a reveni la numele de familie avut înainte de căsătorie. Această declarație poate fi depusă numai de către o persoană care nu și-a schimbat numele de familie pe durata căsătoriei. (articolul 17 din Legea privind numele persoanelor fizice [*Zakon o osebnem imenu*]). Problema schimbării numelui de familie este o chestiune administrativă care nu se decide în instanță, ci de către un organ administrativ.

3.2 împărțirea bunurilor soților

În cazul în care soții nu au încheiat o convenție matrimonială, în cadrul procedurii de împărțire a bunurilor comune, prezumția legală este că soții dețin bunurile comune în procente egale; cu toate acestea, soțul care consideră că va fi dezavantajat prin împărțirea bunurilor în mod egal poate solicita ca partea acestuia să fie stabilită proporțional cu contribuția sa la bunurile comune. Diferențele nesemnificative în ceea ce privește contribuția fiecăruia dintre soți la bunurile comune nu sunt luate în considerare. Instanța de judecată ia în considerare toate împrejurările cauzei, în special venitul fiecărui soț, susținerea pe care și-au acordat-o soții, îngrijirea și educarea copiilor, îndeplinirea îndatoririlor casnice, îngrijirea căminului și a familiei, menținerea bunurilor și orice altă formă de efort sau participare la administrarea, întreținerea și sporirea bunurilor comune. (articolul 74 din Codul familiei)

3.3 copiii minori ai soților

ÎNGRIJIREA ȘI EDUCAREA COPILOR

Părinții care nu locuiesc împreună sau care au intenția de a se separa trebuie să ajungă la un acord cu privire la educarea și îngrijirea copiilor, ținând cont de interesul acestora din urmă. Aceștia pot conveni ca ambii părinți să

Îngrijească și să educe copiii, sau ca toți copiii să fie încredințați spre îngrijire și educare unuia dintre părinți, sau ca unii dintre copii să fie încredințați unuia dintre părinți, iar ceilalți copii să fie încredințați celuilalt părinte. Dacă părinții nu reușesc să ajungă singuri la un consens în această privință, un centru de asistență socială îi sprijină pentru a ajunge la un acord. De asemenea, părinții pot să solicite procedura de mediere.

Dacă părinții ajung la un acord cu privire la îngrijirea și educarea copiilor, pot propune instanței semnarea unui acord în fața instanței. În cazul în care instanța stabilește că acordul nu este în interesul copilului, aceasta respinge propunerea.

Dacă, în pofida sprijinului acordat de un centru de asistență socială, părinții nu reușesc să ajungă la un consens asupra îngrijirii și educării copiilor, instanța decide, la cererea unuia sau a ambilor părinți, a unui tutore al copilului, a copilului care a împlinit vârsta de 15 ani și este în măsură să înțeleagă semnificația și consecințele juridice ale actelor sale, sau a unui centru de asistență socială, după cum urmează:

- ca părinții să continue să exercite în comun răspunderea pentru îngrijirea și educarea copiilor;
- ca toți copii să fie încredințați spre îngrijire și educare unuia dintre părinți;
- ca unii dintre copii să fie încredințați unui părinte, iar ceilalți copii celuilalt părinte;
- putând, de asemenea, să hotărască *din oficiu* și în conformitate cu dispozițiile Codului familiei, cu privire la toate măsurile de apărare a intereselor copiilor.

Înainte de a se pronunța cu privire la îngrijirea și educarea copilului, instanța ia în considerare și punctul de vedere al copilului, dacă acesta este exprimat personal de către copil sau de către o persoană în care copilul are încredere și care a fost aleasă personal de către copil și cu condiția ca respectivul copil să fie capabil să înțeleagă semnificația și consecințele actelor sale. Înainte de a se pronunța cu privire la îngrijire și educare în interesul copilului, instanța ia în considerare avizul centrului de asistență socială, pe care îl obține în conformitate cu dispozițiile legii care reglementează procedura civilă nelitigioasă. (articolele 138 și 143 din Codul familiei, articolul 102 din Legea privind procedura civilă nelitigioasă [*Zakon o nepravdnom postopku*])

MENȚINEREA LEGĂTURILOR PERSONALE

Copilul are dreptul de a avea legături personale cu ambii părinți și invers. Prin menținerea legăturilor personale trebuie să se asigure respectarea intereselor copilului. Părintele căruia ia fost încredințată îngrijirea și educarea copilului sau o altă persoană cu care locuiește copilul, trebuie să se abțină de la orice comportament care descurajează sau împiedică menținerea legăturilor personale cu celuilalt părinte și trebuie să depună eforturi pentru a încuraja copilul să adopte o atitudine corespunzătoare față de contactul cu celălalt părinte sau cu părinții săi. Părintele care are dreptul de a avea legături personale cu copilul trebuie să se abțină de la orice comportament care i-ar obstrucționa acest drept sau care i-ar afecta creșterea și educarea copilului.

Părinții care nu locuiesc împreună sau care intenționează să se separe trebuie să ajungă la un acord cu privire la modul de stabilire a menținerii legăturilor personale cu copilul. Dacă părinții nu reușesc să ajungă singuri la un consens în această privință, un centru de asistență socială îi sprijină pentru a ajunge la un acord. De asemenea, părinții pot să solicite procedura de mediere. Dacă părinții ajung la un acord cu privire la acest lucru, pot propune instanței semnarea unui acord în fața instanței. În cazul în care instanța stabilește că acordul nu este în interesul copilului, aceasta respinge propunerea. Dacă părinții nu reușesc să ajungă la un acord cu privire la menținerea legăturilor personale cu copilul, chestiunea este decisă de către instanță.

Procedurile judiciare pentru luarea unei decizii cu privire la menținerea legăturilor personale cu copilul și pentru modificarea unei hotărâri care reglementează această chestiune sunt inițiate în urma unei propuneri formulate de unul dintre părinți sau de ambii părinți, de un tutore al copilului, chiar de copil, dacă a împlinit vârsta de 15 ani și este în măsură să înțeleagă semnificația și consecințele juridice ale actelor sale, sau de un centru de asistență socială.

În caz de divorț pe baza acordului între soți, soții trebuie să anexeze la acordul de divorț și acordul cu privire la menținerea legăturilor personale cu copilul, pe care instanța îl introduce în hotărârea cu privire la divorțul de comun acord, precum și un raport care atestă participarea la ședințe de consiliere prealabilă. În cazul în care instanța acceptă o propunere de divorț, o propunere de anulare a căsătoriei sau o propunere de constatare a inexistenței căsătoriei, aceasta decide și cu privire la menținerea legăturilor personale dintre soți și copiii pe care aceștia îi au împreună.

Dreptul de a avea legături personale se decide în primă instanță de către instanțele districtuale (*okrožna sodišča*) în cadrul unei proceduri necontencioase.

În decizia cu privire la menținerea legăturilor personale cu copilul, interesele copilului sunt de o importanță capitală: legăturile personale se consideră a nu fi în interesul copilului în cazul în care se impune o presiune psihologică asupra copilului sau în cazul în care este pusă în pericol dezvoltarea fizică și psihică a acestuia;

copilul are, de asemenea, dreptul de a avea legături personale și cu alte persoane cu care este înrudit și care au legătură personală cu acesta [de exemplu, bunicii copilului și frații (vitregi) sau surorile (vitrege)].

Instanța poate revoca sau limita acest drept în conformitate cu dispozițiile articolului 173 din Codul familiei.

Dacă părintele cu care locuiește copilul împiedică menținerea legăturilor personale dintre copil și celălalt părinte și aceste legături nu se pot menține în pofida sprijinului de specialitate acordat de un centru de asistență socială, instanța poate decide, la propunerea celuilalt părinte, să revoce încredințarea acordată părintelui care împiedică menținerea legăturilor personale cu copilul și să îl încredințeze celuilalt părinte, atunci când instanța consideră că celălalt părinte va permite menținerea legăturilor personale cu copilul și că acest mod este singurul în care pot fi protejate interesele copilului. Instanța pronunță o nouă hotărâre cu privire la menținerea legăturilor personale cu copilul atunci când acest lucru se impune ca urmare a unei schimbări a împrejurărilor și a intereselor copilului.

Înainte de a se pronunța cu privire la îngrijirea și educarea copilului, instanța ia în considerare și punctul de vedere al copilului, dacă acesta este exprimat personal de către copil sau de către o persoană în care copilul are încredere și care a fost aleasă personal de către copil și cu condiția ca respectivul copil să fie capabil să înțeleagă semnificația și consecințele actelor sale.

Înainte de a se pronunța cu privire la menținerea legăturilor personale cu copilul în interesul copilului, instanța ia în considerare avizul centrului de asistență socială, pe care îl obține în conformitate cu dispozițiile legii privind procedura civilă nelitigioasă. (articolele 141, 142 și 143 din Codul familiei, articolul 102 din Legea privind procedura civilă nelitigioasă)

ÎNTREȚINEREA soților și a copiilor

Soții pot conveni să semneze un acord în fața instanței în legătură cu întreținerea copiilor. În cazul în care acordul nu este în interesul copilului, instanța respinge propunerea. (articolul 191 din Codul familiei)

În cazul în care soții nu ajung la un acord fie singuri, fie cu ajutorul unui centru de asistență socială, aceștia pot solicita instanței să se pronunțe. Înainte ca instanța să se pronunțe cu privire la cauză, aceasta trebuie să solicite avizul unui centru de asistență socială și să ia în considerare și punctul de vedere al copilului, în cazul în care acesta și-a exprimat punctul de vedere și este capabil să înțeleagă semnificația și consecințele actelor sale. (articolele 140 și 143 din Codul familiei)

Părinții au obligația de a-și întreține copiii până când aceștia devin majori, astfel încât, în măsura posibilităților, să asigure condițiile de viață necesare pentru dezvoltarea copilului.

Părinții au, de asemenea, obligația de a întreține copiii înscriși în sistemul de învățământ secundar după ce devin majori, dacă aceștia studiază în sistemul normal de învățământ și nu sunt încadrați în muncă și dacă nu sunt luați în evidență ca șomeri, și anume până la prima dată care atestă finalizarea studiilor în învățământul secundar sau până la finalizarea celui mai înalt nivel de studii posibil în învățământul general sau profesional, în conformitate cu regulamentele aplicabile în domeniul învățământului secundar. Obligația de întreținere ia sfârșit atunci când copilul împlinește vârsta de 26 de ani.

Părinții au obligația de a întreține copiii înscriși în sistemul de învățământ tehnic superior dacă aceștia studiază în sistemul normal de învățământ și nu sunt încadrați în muncă și dacă nu sunt luați în evidență ca șomeri, și anume până la prima dată care atestă finalizarea studiilor în învățământul tehnic superior în conformitate cu dispozițiile legii care reglementează învățământul tehnic superior. Părinții au obligația de a întreține copiii înscriși în sistemul de învățământ superior dacă aceștia studiază în sistemul normal de învățământ și nu sunt încadrați în muncă și dacă nu sunt luați în evidență ca șomeri, și anume până la prima dată care atestă finalizarea studiilor universitare de licență sau a programului de masterat sau a programului de studii universitare integrate, în

conformitate cu dispozițiile legii care reglementează învățământul superior. Dacă programul de studii urmat de copil are o durată mai mare de patru ani, obligația de întreținere se prelungește cu perioada de timp cu care programul de studii depășește perioada de patru ani. Obligația de întreținere ia sfârșit atunci când copilul împlinește vârsta de 26 de ani. (articolul 183 din Codul familiei)

Indemnizația de întreținere se stabilește în funcție de nevoile reclamantului și de posibilitățile materiale și financiare ale persoanei care trebuie să plătească indemnizația de întreținere. Atunci când stabilește indemnizația de întreținere a copilului, instanța are obligația să țină seama de interesele copilului, astfel încât aceasta să fie adecvată și să asigure o dezvoltare fizică sau mentală favorabilă a copilului. Întreținerea trebuie să acopere costurile de trai ale copilului, în special costurile ocazionate de locuință, hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte, îngrijire și protecție, educație, școlarizare, recreere, divertisment și alte nevoi specifice ale copilului. Cuantumul indemnizației de întreținere se modifică o dată pe an, în funcție de indicii prețurilor de consum din Slovenia. (articolele 189, 190 și 198 din Codul familiei)

Soțul sau partenerul extraconjugal are obligația de a întreține copilul minor al partenerului său care locuiește împreună cu ei, cu excepția cazului în care părintele respectiv sau un alt părinte este în măsură să întrețină copilul.

Obligația soțului sau a partenerului extraconjugal încetează în momentul încetării căsătoriei sau a uniunii extraconjugale cu tatăl sau mama copilului, cu excepția cazului în care căsătoria sau uniunea extraconjugală încetează ca urmare a decesului tatălui sau al mamei copilului. În acest caz, soțul sau partenerul extraconjugal supraviețuitor are obligația de a întreține copilul soțului sau al partenerului extraconjugal decedat numai dacă locuia cu copilul în momentul încetării căsătoriei sau a uniunii extraconjugale. (articolul 187 din Codul familiei)

Copiii majori au obligația de a-și întreține părinții dacă aceștia din urmă nu au suficiente mijloace de întreținere și nu au posibilitatea de a dobândi aceste mijloace, dar numai atât timp cât părinții i-au întreținut. Copiii care au împlinit vârsta majoratului nu au obligația de a întreține un părinte care, din motive nerezonabile, nu și-a îndeplinit obligația de întreținere față de ei. (articolul 185 din Codul familiei)

3.4 obligația de a plăti pensie de întreținere celuilalt soț?

Un soț care nu are niciun mijloc de întreținere și nu este încadrat în muncă, din motive care nu țin de voința proprie, are dreptul să solicite indemnizație de întreținere din partea celuilalt soț în cursul procedurilor de divorț, precum și într-o acțiune specială care trebuie introdusă în termen de un an de la încetarea definitivă a căsătoriei. Indemnizația de întreținere poate fi solicitată numai în cazul în care condițiile pentru a beneficia de indemnizația de întreținere existau la momentul divorțului și încă mai există în momentul în care soțul solicită această întreținere. (articolul 100 din Codul familiei)

Soții pot ajunge la un acord cu privire la întreținere, în caz de divorț, prin încheierea unui acord de întreținere sub forma unui act notarial executoriu, în momentul căsătoriei, în cursul căsătoriei sau în momentul divorțului. (articolul 101 din Codul familiei)

Întreținerea se stabilește în funcție de nevoile reclamantului și de posibilitățile persoanei care o plătește. Aceasta este stabilită ca o sumă lunară plătită în avans și poate fi solicitată din momentul introducerii unei acțiuni în materie de obligații de întreținere. În cazuri excepționale, întreținerea poate fi plătită ca o sumă unică sau într-un alt mod, în cazul în care acest lucru este justificat prin motive speciale. Cu toate acestea, întreținerea stabilită în acest mod nu poate pune reclamantul într-o poziție semnificativ înrăutățită comparativ cu poziția în care s-ar fi aflat în cazul în care întreținerea s-ar fi plătit în avans sub formă de sumă lunară, la fel cum nu poate nici să constituie o povară excesivă asupra persoanei care are obligația de a plăti întreținerea. (articolul 104 din Codul familiei)

Instanța respinge o cerere de întreținere în cazul în care plata acesteia către soțul care o solicită ar fi injustă pentru celălalt soț luând în considerare motivele care au făcut ca mariajul să devină „de nesuportat” sau în cazul în care soțul care o solicită a comis o infracțiune împotriva celuilalt soț, împotriva copilului pe care aceștia îl au împreună sau împotriva părinților, înainte sau după procedura de divorț. (articolul 100 din Codul familiei)

Nu există obligație de întreținere între soții divorțați în cazul în care plata indemnizației de întreținere ar pune în pericol propria lor capacitate de a se întreține pe sine sau pe oricare dintre minorii pe care au obligația să îi întrețină conform Codului familiei. (articolul 105 din Codul familiei)

Cuantumul indemnizației de întreținere se modifică o dată pe an, în funcție de indicele prețurilor de consum din Slovenia. (articolul 107 din Codul familiei)

4 Ce înseamnă, în termeni practici, termenul legal de „separare legală”?

O „coabitare maritală” (*življenjska skupnost*) este un element esențial al unei căsătorii (articolul 3 din Codul familiei). Încetarea unei coabitări maritale (*prenehanje življenjske skupnosti*), sau separarea legală, înseamnă încetarea permanentă a elementelor esențiale ale relațiilor reciproce existente între soți. Când o coabitare maritală încetează, coabitarea economică și legăturile intime și emoționale dintre soți iau sfârșit, la fel și gospodărirea comună etc.

5 Care sunt condițiile pentru separarea legală?

Legea nu precizează condițiile pentru separarea legală. Pentru fiecare procedură în parte, instanța decide cu privire la separarea legală în funcție de împrejurările și caracteristicile specifice ale cauzei respective.

6 Care sunt efectele juridice ale separării legale?

Separarea legală nu are niciun efect asupra existenței unei căsătorii; acest lucru înseamnă, prin urmare, că încetează doar coabitarea maritală, nu și căsătoria. Pentru încetarea unei căsătorii trebuie să se introducă o propunere de divorț de comun acord, o cerere în fața unui notar public pentru întocmirea unui act notarial cu privire la acordul de divorț, sau o propunere de divorț (a se vedea punctul 1). Un soț care nu are niciun mijloc de întreținere poate solicita întreținere din partea celuilalt soț în cursul procedurilor de divorț, precum și într-o acțiune specială care trebuie introdusă în termen de un an de la încetarea definitivă a căsătoriei.

7 Ce înseamnă, în practică, termenul „anularea căsătoriei”?

Anularea înseamnă că, în momentul încheierii căsătoriei, condițiile prevăzute de lege pentru ca o căsătorie să fie considerată valabilă nu au fost îndeplinite (de exemplu, nu s-a realizat prin exprimarea liberă a acordului de voință, acordul de voință a fost forțat sau dat în necunoștință de cauză, căsătoria nu a fost contractată în conformitate cu procedura prevăzută, a fost încheiată de un minor sau de către o persoană lipsită de discernământ ori lipsită temporar de discernământ etc.). Consecințele juridice ale căsătoriei încetează să producă efecte din ziua anulării căsătoriei.

8 Care sunt condițiile pentru anularea căsătoriei?

Căsătoria nu își pierde valabilitatea *ipso iure*, ci trebuie declarată nulă printr-o hotărâre judecătorească.

O acțiune în anularea căsătoriei poate fi introdusă de către soți și de către orice persoană care are un interes juridic în anularea căsătoriei, și anume, în cazul în care căsătoria a fost încheiată de un minor sau de către o persoană lipsită de discernământ, în cazul în care o căsătorie anterioară nu a încetat, în cazul în care căsătoria a fost încheiată între rude, în cazul în care unul din soți nu a fost prezent la încheierea căsătoriei sau în cazul în care căsătoria nu s-a încheiat cu intenția de a întreține o gospodărie comună. Procurorul general poate, de asemenea, să introducă o acțiune pentru motivele expuse mai sus, precum și în cazul unei căsătorii încheiate între părintele adoptiv și copilul adoptat.

Oricare dintre soți poate introduce o acțiune de anulare a căsătoriei după ce motivul lipsei de discernământ încetează să mai existe.

Nu există termen de prescripție pentru exercitarea dreptului de a cere anularea unei căsătorii. (articolul 48 din Codul familiei)

9 Care sunt efectele juridice ale anulării căsătoriei?

Consecințele juridice ale anulării căsătoriei produc efecte începând cu data la care hotărârea de anulare a căsătoriei rămâne definitivă. În cazul anulării unei căsătorii, dispozițiile aplicabile cu privire la procedura de divorț se aplică și în legătură cu relațiile de proprietate și cadourile dintre soți. (articolele 54 și 55 din Codul

familiei)

10 Există mijloace alternative extrajudiciare pentru rezolvarea chestiunilor legate de divorț, fără recurgerea la instanță?

Legea medierii în materie civilă și comercială (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah*), intrată în vigoare în iunie 2008, reglementează medierea în litigii în materie civilă, comercială, de muncă, de drept al familiei și în alte chestiuni legate de dreptul de proprietate în legătură cu pretențiile pe care părțile le pot exprima și asupra cărora pot ajunge la un acord în mod liber, cu excepția cazului în care există o lege distinctă în care sunt stipulate dispoziții contrare cu privire la oricare dintre aceste tipuri de litigii. O căsătorie în sine nu poate fi declarată nulă fără intervenția unei instanțe; trebuie introdusă o propunere de desfacere a căsătoriei de comun acord (a se vedea punctul 1).

11 Cui ar trebui să adresez cererea mea (petiția mea) de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei? Ce formalități trebuie respectate și ce acte ar trebui să atașez la cererea mea?

În conformitate cu Legea privind procedura civilă nelitigioasă, procedurile în materie de litigii matrimoniale sunt: proceduri de constatare a inexistenței căsătoriei, de anulare a unei căsătorii și de desfacere a unei căsătorii.

Instanțele districtuale sunt competente să soluționeze astfel de chestiuni în primă instanță (articolul 10 din Legea privind procedura civilă nelitigioasă).

O procedură de constatare a inexistenței căsătoriei este inițiată la propunerea unei persoane care are un interes juridic sau a procurorului general.

O procedură de anulare a căsătoriei este inițiată la propunerea unuia dintre soți. O procedură poate fi de asemenea inițiată la propunerea unei persoane care are un interes juridic sau a procurorului general, dacă în Codul familiei se prevede acest lucru.

O procedură de desfacere a căsătoriei este inițiată la propunerea unuia dintre soți.

O procedură de divorț de comun acord este inițiată la propunerea ambilor soți. În cazul în care a fost depusă o propunere de divorț de comun acord și unul dintre soți își retrage propunerea în cursul procedurii, instanța oprește procedura. (articolul 81 din Legea privind procedura civilă nelitigioasă)

Cu privire la conținutul unei propuneri în cadrul unui litigiu matrimonial, Legea privind procedura civilă nelitigioasă prevede că o astfel de propunere în materie de litigiu matrimonial trebuie să cuprindă și o cerere asupra căreia instanța urmează a se pronunța. La propunerea de desfacere a căsătoriei trebuie să fie anexat un raport din partea centrului de asistență socială care să ateste participarea la ședințe de consiliere prealabilă atunci când în Codul familiei se prevede că reclamantul trebuie să participe la ședințe de consiliere prealabilă înainte de începerea procedurii. (articolul 82 din Legea privind procedura civilă nelitigioasă)

- Divorțul de comun acord: Instanța desface o căsătorie pe baza unui acord între soți cu condiția ca soții să fi ajuns la o înțelegere cu privire la chestiunile importante din punct de vedere juridic, prin depunerea unui acord privind îngrijirea, educarea și întreținerea copiilor pe care aceștia îi au împreună și la menținerea legăturilor personale ale copiilor cu părinții și, de asemenea, să fi depus, sub forma unui act notarial executoriu, un acord cu privire la împărțirea bunurilor comune, prin care să se stabilească care dintre părți rămâne sau urmează să devină locatarul locuinței, precum și cu privire la întreținerea soțului care nu are niciun mijloc de subzistență și nu este încadrat în muncă din motive care nu țin de voința proprie. Înainte ca instanța să pronunțe divorțul, aceasta trebuie să stabilească dacă acordul între soți asigură îngrijirea, educarea și întreținerea copiilor pe care aceștia îi au împreună și menținerea legăturilor personale ale copiilor cu părinții, în conformitate cu interesele copiilor. În cazul în care instanța stabilește că acordul între soți nu este în interesul copiilor, respinge propunerea de desfacere a căsătoriei de comun acord. (articolul 96 din Codul familiei)
- Divorțul pe baza unui acord încheiat în fața unui notar public: În cazul soților care nu au copii împreună asupra cărora să își exercite răspunderea părintească, care doresc să divorțeze și care ajung la un acord

cu privire la împărțirea bunurilor comune pentru a stabili care dintre părți rămâne sau urmează să devină locatarul locuinței proprii, precum și cu privire la întreținerea soțului care nu are niciun mijloc de subzistență și nu este încadrat în muncă din motive care nu țin de voința proprie, soții solicită unui notar public să întocmească un act notarial cu privire la acordul acestora asupra desfacerii căsătoriei. Căsătoria încetează în momentul semnării actului notarial. Actul constituie temeiul juridic pentru înscrierea divorțului în registrul de stare civilă. Notarul transmite actul către organul administrativ, care înscrie divorțul în registrul de stare civilă în termen de opt zile de la semnarea acordului în fața notarului public. (articolul 97 din Codul familiei)

- Divorțul: În cazul în care o căsătorie a devenit „de nesuportat”, indiferent de motiv, oricare dintre soți poate solicita divorțul. La propunerea de desfacere a căsătoriei trebuie să fie anexat un raport din partea centrului de asistență socială care să ateste participarea la ședințe de consiliere prealabilă, atunci când în Codul familiei se prevede că solicitantul trebuie să participe la ședințe de consiliere prealabilă înainte de începerea procedurii. (articolul 82 din Legea privind procedura civilă nelitigioasă, articolul 98 din Codul familiei)

12 Pot obține asistență judiciară în vederea acoperirii cheltuielilor de judecată?

Instanța scutește o parte de la plata taxelor judiciare, parțial sau integral, atunci când respectiva plată ar reduce în mod semnificativ fondurile disponibile pentru întreținerea proprie a părții respective sau a membrilor familiei acesteia. Cetățenii străini sunt scutiți de plata taxelor judiciare în cazul în care acest lucru este prevăzut într-un tratat internațional sau în cazul în care există condiții de reciprocitate (articolele 10 și 11 din Legea privind taxele judiciare [*Zakon o sodnih taksah, ZST-1*]).

O parte poate solicita asistență judiciară pentru a acoperi onorariile avocatului și ale expertului; decizia cu privire la acordarea de asistență judiciară este luată de către instanța districtuală în a cărei circumscripție se află reședința permanentă a solicitantului. Prin această procedură, instanța evaluează criteriile (de exemplu, materiale, financiare), cu trimitere la dispozițiile din Legea privind asistența judiciară (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*).

13 Este posibil să atac o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei?

O cale de atac împotriva unei hotărâri pronunțate într-un litigiu matrimonial poate fi introdusă la o instanță superioară (*višje sodišče*).

O instanță de prim rang de jurisdicție poate să modifice sau să anuleze o hotărâre anterioară ca urmare a unei căi de atac introduse la timp, cu condiția ca acest lucru să nu afecteze în mod negativ drepturile celorlalte persoane care se bazează pe această hotărâre sau ca aceste persoane să fie de acord cu modificarea sau anularea.

14 Ce ar trebui să fac pentru ca o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță în alt stat membru să fie recunoscută în acest stat membru?

În conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, o hotărâre judecătorească emisă într-un alt stat membru este recunoscută fără a fi necesară inițierea unei proceduri speciale de recunoaștere.

Fiecare parte interesată poate cere emiterea unei decizii privind recunoașterea sau nerecunoașterea unei hotărâri judecătorești. În acest caz, partea respectivă trebuie să introducă o cerere de încuviințare a executării la instanța districtuală competentă din Slovenia.

15 Cărei instanțe ar trebui să mă adresez pentru a ataca recunoașterea

unei hotărâri de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță într-un alt stat membru? Ce procedură se aplică în aceste cazuri?

Prin lege, în Slovenia se aplică procedura de introducere a unei cereri.

O parte care solicită sau contestă recunoașterea unei hotărâri judecătorești sau introduce o cerere de încuviințare a executării trebuie să depună:

- o copie a hotărârii judecătorești care întrunește condițiile necesare de confirmare a autenticității;
- o confirmare, sub forma unui formular standard, a hotărârii judecătorești în litigiul matrimonial.

16 Care este legislația în materie de divorț pe care instanța o aplică într-o acțiune de divorț între soți care nu locuiesc în acest stat membru sau care sunt de naționalități diferite?

Dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 (Bruxelles II bis) se aplică în primul rând și în mod direct problemelor de jurisdicție internațională care implică resortisanți sau rezidenți ai statelor membre ale UE.

În cazul în care cei doi soți sunt resortisanți ai unor țări diferite, atunci când este introdusă acțiunea se aplică legile cumulative ale țărilor ai căror resortisanți sunt, în conformitate cu dispozițiile de drept intern sloven [articolul 37 alineatul (2) din Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*)].

În cazul în care o căsătorie nu poate fi desfăcută în conformitate cu legislația țărilor ai căror resortisanți sunt soții, se aplică legea slovenă pentru încetarea căsătoriei în cazul în care unul dintre soți a avut reședința permanentă în Slovenia în momentul în care acțiunea a fost introdusă.

În cazul în care unul dintre soți este cetățean sloven fără reședință permanentă în Slovenia, iar căsătoria nu poate fi desfăcută în conformitate cu articolul 37 alineatul (2) din Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă, pentru desfacerea căsătoriei se va aplica legea slovenă.

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

Ultima actualizare: 10/08/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.